

TRAUMERNE FØLGER MED

Når du som socialpædagog møder mennesker med tunge traumer i bagagen, kan en **traumebevidst tilgang** ruste dig til at styrke deres oplevelse af tryghed – og forebygge traumereaktioner

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder Lene Kronborg, er 56 år og arbejder på det socialpsykiatriske døgntilbud Mariested i Frederikshavns Kommune. Vi har fået flere yngre beboere, som ikke helt lytter til den samme musik som vores ældre beboere, så de deltager ikke i den ugentlige fællessang. Samtidig har de det for dårligt til at tage på en festival. **Derfor fik jeg den idé at etablere vores egen festival.**

Ledelsen og mine kolleger bakkede op om idéen, og **Det Obelske Familiefond støttede med over 20.000 kr. til en scene og honorar til et band og to solister.** De spillede nutidens pop- og rockmusik, og beboerne elskede det. Nogle kommer stort set aldrig ud af deres lejlighed, men her var de med hele eller dele af dagen.

Forinden havde vi brugt meget tid på at fortælle konkret, hvad der kom til at foregå, og at de altid kunne trække sig tilbage til egen bolig, hvis det blev for meget. Vi håber på at få festival igen næste år!

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk // **Ansvarshavende** Forbundsformand Benny Andersen // **Redaktion** Marie Dissing Sandahl (chefredaktør), mds@sl.dk, Tina Løvbom Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Rikke Rhein-Knudsen, rrk@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk, Signe Jacobsen, sja@sl.dk // **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk // **Layout** René Hart // **Korrektur** Tjerry Korrektur // **Produktion** KLS PurePrint A/S // **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurerende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk // **Annoncer** Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk // **Oplag** 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 // **Redaktionen** af 10/2023 er afsluttet 06.10.2023. Næste nummer udkommer i januar 2024 // **Forsideillustration** Solveig Agerbak // 80. årgang // ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

16

Det er ligesom i 'Hvem vil være millionær', brug en livline, og ring til en ven. Før i tiden, når jeg har stået i en dårlig situation, har der ikke været nogen at række ud efter. Men nu ved jeg, at jeg altid kan ringe til dig.

— **Tony Lashari** – om socialpædagog og mentor Kenneth Lund Ludvigsen

PORTRÆT

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

8

Jeg får de unge til at flyve selv **Efter 35 år som socialpædagogisk leder er Flemming Nymand Brøsen i dag specialiseret plejefar for unge med massive omsorgssvigt. Et job, der kræver faglighed – og giver ham stor glæde over at være med til at lære en vingeskudt ung at flyve selv**

TEMA

18

Mennesker med mentale blå mærker **Som socialpædagog møder du ofte mennesker, som har traumer med i bagagen. Vi sætter i temaet fokus på, hvordan du med en traumebevidst tilgang kan samarbejde med traumatiserede borgere**

FOTOREPORTAGE

30

Små drømme har stor betydning **I projekt 'Drøm dig glad' har socialpædagoger i hus 28 i CDF Søborg arbejdet med at finde ind til beboernes drømme – og få dem til at gå i opfyldelse**

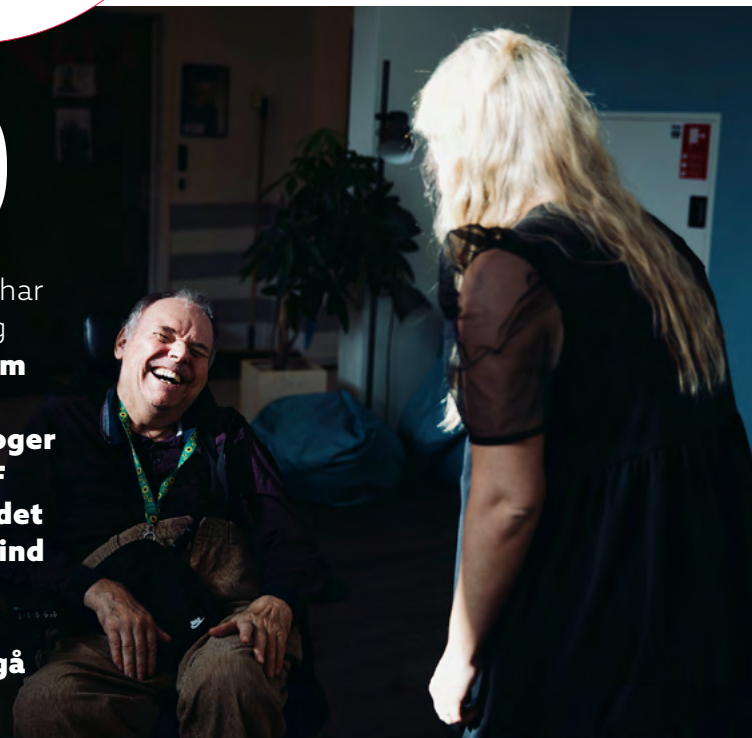

FOTO: KASPER LØFTGAARD

4

Krav til OK24

Løn topper medlemmernes ønskeliste, når det gælder de kommende OK24-forhandlinger

6

Kollegial sparring

Bliv inspireret i et nyt hæfte med redskaber til, hvordan I kan bruge kollegial sparring

16

Sofa

Efter sin løsladelse har Tony haft socialpædagog Kenneth som sin mentor – og kalder ham i dag for sin livline

28

Dit forbund

Med hjælp fra Socialpædagogerne landede 61-årige Maria Gaspar et nyt job

38

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Springet

Julie Lund Christensen mistede sit drømmejob, da hun blev ramt af en sjælden sygdom

Vi udkommer sjældnere

Kære læser

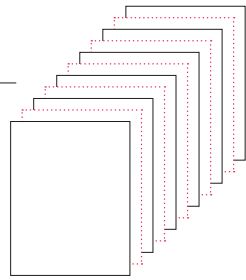
Den udgave af Socialpædagogen du sidder med lige nu, bliver årets sidste nummer af Socialpædagogen. Fra nu af udkommer Socialpædagogen seks gange om året – mod 11 gange tidligere. Det har vi besluttet at gøre af to årsager: Læserne er blevet mere digitale – og for første gang svarer lidt flere medlemmer i en brugerundersøgelse, at de foretrækker at høre fra fagforeningen gennem nyhedsbreve i stedet for et trykt fagblad. For det andet er priserne på porto og papir steget. Derfor er det vigtigt, at vi spørger os selv, om vi bedst bruger medlemmernes penge på artikler om den socialpædagogiske faglighed på digitale platforme – eller på porto og papir.

Det betyder ikke, at fagbladet udgår. For brugerundersøgelsen viste også, at omkring 80 pct. af jer læser hele eller dele af bladet. Og tilfredsheden er stor med indhold og emner. Det skal vi holde fast i. For Socialpædagogen har en vigtig opgave i forhold til at skabe et fagligt fællesskab for landets socialpædagoger, give inspiration til arbejdslivet og udvikle og diskutere socialpædagogikken og metoder og tilgange på det sociale område.

Det vil vi fortsat bestræbe os på at gøre seks gange om året. Og så vil jeg samtidig opfordre til, at du følger os på sociale medier, hører vores podcast og tjekker, om du modtager nyhedsbrevet. For der finder du endnu mere godt indhold, der stiller skarpt på netop din faglighed. X

Med venlig hilsen

Marie Dissing Sandahl, chefredaktør på Socialpædagogen

Når jeg er på besøg på socialpædagogiske arbejdspladser, er jeg ofte blæst helt bagover af den faglighed, som socialpædagoger besidder – og hvad vi kan udrette for borgerne med den faglighed.

600
er i år indstillet til **Politikens Pædagogpris**. Heraf er der i alt 118 indstillinger i kategorien social-/specialpædagogik.
Du kan se alle indstillinger på politiken.dk/paedagogpris

— **Forbundsformand i Socialpædagogerne Benny Andersen** i en klumme i kommunen.dk

I fremtiden vil jeg gerne have...

Krav til OK24: Løn topper ønskelisten

Mere i lønningsposen. Sådan svarer langt hovedparten af Socialpædagogernes medlemmer, når de bliver spurgt, hvad de ønsker skal med til forhandlingsbordet ved overenskomstforhandlingerne 2024.

De kommende forhandlinger tager nemlig udgangspunkt i en række krav. Og som supplement

til årets medlemsmøder om OK24 har Socialpædagogernes medlemmer haft mulighed for at indsende et digitalt postkort med deres ønsker til krav.

I alt har 743 medlemmer udfyldt et postkort. Og på knap syv ud af ti af dem står løn blandt ønskerne for fremtiden. Desuden er der 118, der ønsker

flere kolleger eller uddannede kolleger. Endelig er pension og bedre forhold for seniorer henholdsvis tredje og fjerde topscorer. X

Socialpædagogernes hovedbestyrelse har udtaget de endelige krav efter redaktionens afslutning. Læs, hvad vi går til forhandlingsbordet med, på sl.dk/ok24

257.000

Så mange lytninger har vi pr.

1. oktober på Socialpædagogernes faglige podcast. Foreløbig er der udgivet 55 episoder, siden vi for alvor gik i gang med at producere podcast om socialpædagogisk faglighed i november 2020 – og mange flere er på vej. X

Du finder alle episoder på sl.dk/podcast – eller i den app, hvor du lytter til podcast og musik. Husk, at hvis du trykker 'Følg', får du automatisk besked, når der er nye afsnit.

FOTO: SOCIALPÆDAGOGEN

Birgit er årets socialpædagogiske leder

Som den første leder har Birgit Søgren Nielsen modtaget Socialpædagogernes Lederpris. Det skete på Socialpædagogernes Lederkonference tirsdag 19. september. Til daglig er Birgit områdeleder af Bo & Aktiv i Faaborg-Midtfyn Kommune – og hun modtager prisen, bl.a. fordi: Hun skaber tilbud til den enkelte borger i stedet for at få borgeren til at passe ind i tilbuddet. Hun er orienteret mod omverdenen uden at miste jordforbindelsen. Og selv under besparelser er hun god til at finde løsninger og sikre medarbejdertrivsel.

Fra prisvinderen lød det: 'Tak fordi I sætter pris på og skaber opmærksomhed omkring faglig ledelse. Jeg håber, at prisen må få et rigtig højt smittetal!' X

VI SKAL BRUGE REGLERNE FORNUFTIGT

HER I DEN SIDSTE DEL AF ÅRET ser vi frem mod de politiske forhandlinger om revisionen af magtanvendelsesreglerne på voksenområdet. Det er et område, som har stor betydning for både borgernes ret til selvbestemmelse og for vores professionelle muligheder for at skabe tryghed og sikre et godt arbejdsmiljø.

Vores faglige budskab er klart: Der er brug for afklaring af tolkninger. Oplevelsen er mange steder, at der i dag er regler, der i praksis kan stå i vejen for gode løsninger, som skaber tryghed og frihed for borgerne. Det ser vi fx, når magtanvendelsescirkulæret fortolkes forkert og bruges til at indføre dokumentationskrav på noget, der er et hjælpemiddel. Som fx den udfordring, mange af jer peger på i forhold til brug af stofselser og de omfattende dokumentationskrav, der er forbundet med dette hjælpemiddel.

Vi hører også ofte fra medlemmer, der oplever, at mulighederne for at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologier er for begrænsede. Fx kan det i visse tilfælde opleves mindre indgribende at benytte kamerakig end at have personale i soveværelset hele natten, når en borger har brug for overvågning. Og der er flere, der spørger, om det kan være rigtigt, at det skal være så svært at få godkendt en sengehest, når borgeren er i fare for at falde ud af sengen.

Det er absolut vigtigt, at reglerne skal begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Magtanvendelser må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand – og magtanvendelser skal altid følges op med faglig refleksion hos medarbejdere og ledere over, hvad der har udløst brugen af magt, og om mulighederne for at mindske og forebygge magtanvendelser i fremtiden. Derfor stiller brugen af magt høje krav til fagligheden hos medarbejdere og ledere. X

Marie Sonne
forbunds næstformand

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

HJEMMESIDE

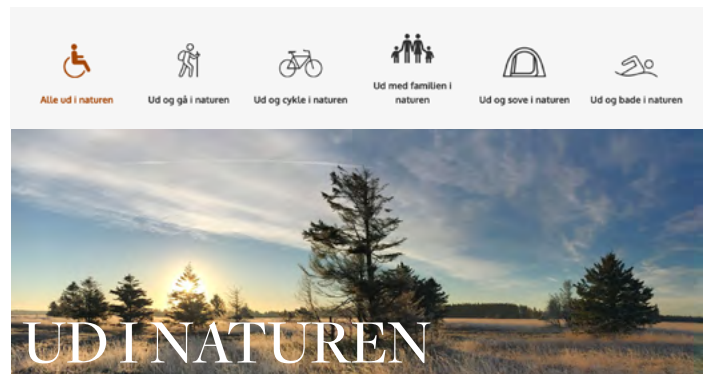

FOTO: UDINATUREN.DK

På udinaturen.dk er der beskrevet mere end 100 ruter fordelt over hele landet, så det er lettere for fx mennesker med handicap, ældre og gangbesværede at få inspiration og tryghed til at tage ud i naturen. På hjemmesiden kan man finde information om tilgængelighed i forhold til ruter og faciliteter. Man kan fx søge efter ruter og udsigtstårne uden trin og trapper, handicaptolletter, shelters med lift eller gulvudtræk og ruter med lavt besøgsniveau. Søgemulighederne er udviklet med input fra mennesker med handicap og tilgodeser behov hos mennesker med både fysiske, sensoriske, kognitive og psykiske handicap. X

Bliv inspireret på udinaturen.dk

RAPPORT

Trivselsundersøgelse blandt børn og unge

En ny VIVE-rapport om trivsel blandt børn og unge i udsatte positioner viser, at der er alvorlige trivselsudfordringer blandt institutionsbragte børn og unge – og at børn og unge i forebyggende foranstaltninger på mange områder er lige så udsatte som børn og unge anbragt på institution. Disse to grupper af børn og unge udtrykker lavere grad af trivsel, højere grad af udsathed og risikoadfærd. Alle resultater baserer sig på børnenes og de unges egne svar, og trivselsundersøgelsen giver dermed børnene og de unge en stemme ind i den aktuelle debat om trivsel og velbefindende blandt børn og unge i udsatte positioner. X

Hent rapporten på vive.dk

BOG

Kollegial sparring i hverdagen

Et nyt hæfte fra BFA

(Branche Fællesskab Arbejdsmiljø) serverer fem redskaber til, hvordan I kan bruge kollegial sparring i hverdagen. Ved kollegial sparring hjælper I hinanden respektfuldt og konstruktivt med at håndtere vanskelige arbejdssituationer. I kan bruge kollegial sparring til at forbedre det psykiske arbejds-

miljø og øge jeres evne til at håndtere belastningerne i arbejdet. De fem redskaber er hhv: 'Spot hinandens styrker', 'Sæt lærerige historier på dagsordenen', 'Kom rundt om sagen', 'Trefarvet overblik' og 'Lynsparring i hverdagen'. X

Hent hæftet på godtarbejdsmiljo.dk

Ny vidensplatform

Social- og Boligstyrelsen har lanceret en ny vidensplatform – social.dk – der er tilgængelig for alle. Platformen giver indblik i udviklingen på socialområdet ved at præsentere data og aktuel socialfaglig viden på en lettilgængelig måde. Platformen formidler data og viden om socialområdet og kombinerer de nyeste tal fra nationale registre og andre kilder.

Søg viden på social.dk

Børneinddragelse i socialt arbejde

For fagprofessionelle

i myndighedsarbejdet og på indsatsområdet er der mange spørgsmål og faglige dilemmaer knyttet til, hvordan man i praksis kan tilrettelægge det sociale arbejde, så de børn, det handler om, reelt føler sig inddraget. Dette er kun blevet endnu mere aktuelt med den politiske aftale om Børnene Først-reformen og vedtagelsen af Barnets lov. Bogen her belyser baggrunden for begreberne og formidler indsigt i, hvilke faglige skridt man skal reflektere over, når børneinddragelse skal fremmes i praksis – og giver et indblik i de organisatoriske forudsætninger for at lykkes med inddragelse på en børnevenlig måde. X

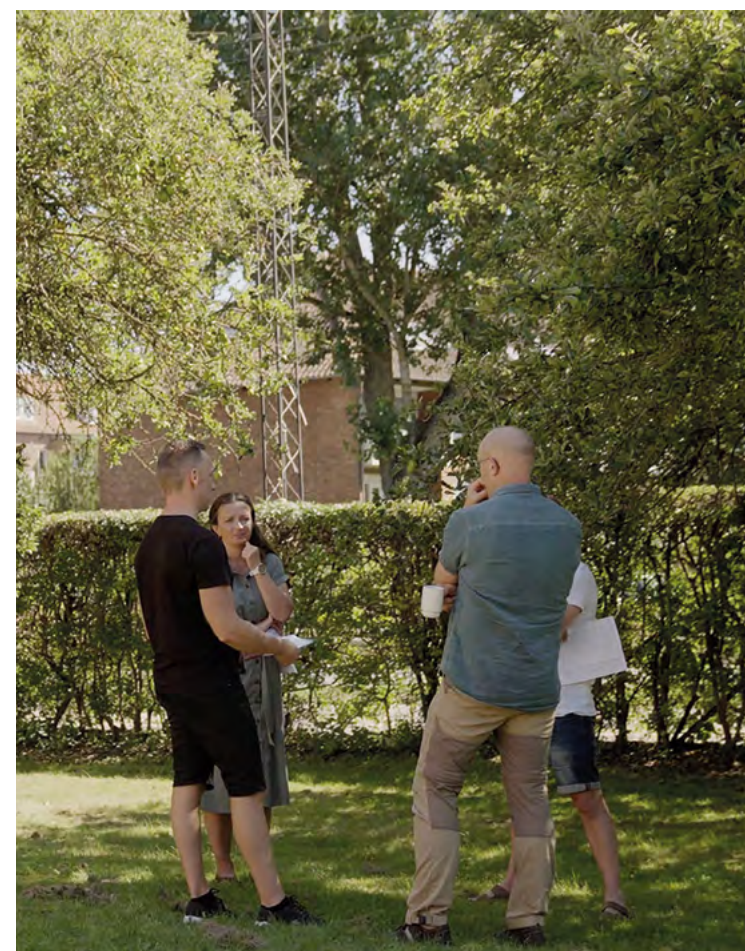
'Børneinddragelse i socialt arbejde' af Birgitte Schjær Jensen og Kresta Munkholt Sørensen, **Samfundslitteratur, 148 kr.**

HÆFTE

KENDER DU DENNE SITUATION?

Du tager hjem fra arbejde efter en dag, hvor du ikke nåede noget som helst af det, som stod på din liste, fordi du tog dig af den ene uforudsete situation efter den anden. Du lyttede, trøstede, var rummelig og problemløser. Når du nærmer dig dit hjem, mærker du en udmattelse.

Følelsesmæssige belastninger kommer i mange udgaver. Intuitivt ved vi, at det er hjælpsomt at dele dem og gerne med nærmeste leder. Konsekvensen er, at rigtig meget kan lande på lederens skuldre. Medarbejderen er måske lettet efter samtalen, mens man som leder er mere tynget end før.

CRECEA TILBYDER EN UDDANNELSE TIL DIG DER LEDER MEDARBEJDERE MED HØJE FØLELSERMÆSSIGE KRAV

- Du udvikler nye strategier og handlemåder til at forbedre din ledelse
- 3 moduler på 6 dage
- Egne eksempler og praksis er udgangspunkt for læring

LÆS MERE PÅ:

www.CRECEA.dk/lederuddannelse_højefølelsesmæssigekrav

Han har fulgt anbringelsesområdet udvikling gennem det meste af et arbejdsliv. Efter 35 år som socialpædagogisk leder er **Flemming Nymand Brøsen** i dag specialiseret plejefar for unge med massive omsorgssvigt. I det job føler han sig heldig – over at være med til at lære en vingskudt ung at flyve selv

Jeg har altid været draget af fugle- ungerne

TEKST
LEA
HOLTZE
//
FOTO
NILS
LUND
PEDERSEN

D

ET ER EN FANTASTISK glæde at vinke farvel, synes Flemming Nymand Brøsen.

Det var det også den dag, han gav 'Emil' et stort knus og sendte ham ned ad vejen. Med sig havde Emil 10. klasses afgangseksamen, en lærlingekontrakt hos den lokale murer – og troen på, at der også var en plads til ham her i livet.

– Jeg har altid været draget af 'fugleungerne'. Dem, der har haft en svær start på livet. For de kan

også lære at flyve og få en smuk fjerpragt. Når vi har hjulpet dem med det, er det sindssygt dejligt at sende dem videre, siger Flemming med et mildt smil og læner sig tilbage i stolen.

Den 63-årige plejefar har et langt arbejdsliv som leder af socialpædagogiske tilbud bag sig. I dag er han – sammen med sin kone, Marianne – plejefamilie på syvende år.

Som specialiseret plejefamilie er de godkendt til at varetage omsorgen og sikre udviklingen og trivlsen for børn og unge med svære belastningsgrader. De har plads til tre unge fra cirka 13-års alderen, der typisk har oplevet massive omsorgssvigt, har en enkelt diagnose med sig – og står foran en udredning, der leder til flere. Og så har de unge som regel store huller i deres skolegang.

– Med andre ord: Vi er på arbejde. Og havde vi ikke faglighed og erfaring med os, ville vi blive kørt over, siger Flemming.

På køkkenbordet bag Flemming står der nybagte knækbrød i krukken. Hunden Kenzo sover tungt i hundekurven, og der dufter af nymalede kaffebønner i det grønne landkøkken.

Men man skal ikke tage fejl af landidyllen lidt oppe ad grusvejen i Bogø By, forsikrer Flemming og læner sig frem igen. For de unge bor her kun i tre til fire år, og plejefamiliens arbejde med at skabe et fundament for et godt og selvstændigt liv er intenst.

– De har ikke bare brug for en seng og et stort, varmt hjerte. De har brug for en højt specialiseret, faglig indsats, der hjælper dem med at strukturere og

De har ikke bare brug for en seng og et stort, varmt hjerte. De har brug for en højt specialiseret faglig indsats, der hjælper dem med at strukturere og tilrettelægge deres hverdag.

— **Flemming Nymand Brøsen**, specialiseret plejefar

tilrettelægge deres hverdag – ellers falder de ganske enkelt fra hinanden, siger han.

Relation og rytme

Flemming kan tydeligt huske, da 'Emil' flyttede ind. Han kom fra en kaotisk familie i opløsning og havde for længst mistet troen på voksne mennesker. Og så var han vred. For hvad fanden skulle han her? Hvorfor var der regler? Og hvorfor skulle han vaske sit tøj selv?

Sådan reagerer de alle i starten. Erfaringerne hjemmefra bliver prøvet af for at se, hvordan Flemming og Marianne reagerer, hvis de fx går frem mod dem med vrede og aggression.

– Vi anerkender vreden, for vi kan da sagtens forstå deres frustration. Vi lader dem også vide, at vi ikke har valgt, at de skulle anbringes her, men at vi sindssygt gerne vil have dem boende. Vi arbejder på den måde intenst for at opbygge en relation og vise den unge, at vi er nogle andre voksne. Og at vi også er voksne, der stiller krav til dem, fordi vi tror på dem – og griber dem, hvis de falder, siger han.

Bag Flemming hænger madplanen for den næste måned, som de unge er med til at lave. Og hurtigt mærker de rytmen og den faste struktur i huset. Hver ung har et helt fastlagt tidsrum til at bruge badeværelset hver morgen. Og der er klare aftaler om, hvem der dækker bord, tager af bordet og fylder opvaskemaskinen.

– Det lyder som på en kaserne. Men virkeligheden er, at de efter kort tid slapper fuldstændig af i det, for så skal de ikke improvisere, siger Flemming.

Samme forudsigelighed praktiserer parret i forhold til deres kommunikation. Er der sket noget uhenigtsmæssigt, bliver snakken taget i en åben, aner- >>>

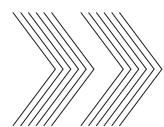
«
Erfaring
Flemming Nymand Brøsen er uddannet socialpædagog og har i en årrække været leder af bl.a. en døgninstitution.

kendende og respektfuld tone med det samme. Og fejl bliver italesat som 'øvepunkter'.

– De unge har nogle meget flossede nervesystemer med antennerne ude i alle retninger. Derfor er det enormt vigtigt, at de ikke bruger energi på at spekulere på, om de har gjort noget forkert, men kan være trygge ved, at alt bliver håndteret, før det udvikler sig til en konflikt, siger Flemming.

Hvad drømmer du om?

Det tog lang tid for 'Emil' at lægge vreden fra sig og overgive sig til plejeforældrene. Men efterhånden begyndte han at stå op om morgenen, når hans vækkeur ringede – og tog bussen til skole. Når han kom hjem, smed han tasken på gulvet i entréen og brugte den som hovedpude en halv times tid, indtil han havde energi til at rejse sig igen.

Det her med at bo sammen og få både den professionelle og meget personlige relation var fascinerende. Hun kom ligesom et spadestik dybere. Og jeg tænkte: 'Hold da kæft, hvor kan man så nå langt med de unge.'

— **Flemming Nymand Brøsen**, specialiseret plejefar

– De er virkelig på overarbejde. Og det er jo beundringsværdigt, hvad de leverer, når man tænker på deres historie og erfaring, siger Flemming.

Netop den beundring – over, hvad de unge evner, når de får den rette støtte, og den betydning, det har at blive set og mødt af en nærværende voksen – har altid været en drivkraft for Flemming Nymand Brøsen.

Han voksede selv op som skilsmissebarn i et socialt boligbyggeri i Kokkedal, og her hang han ud med rødderne i den lokale ungdomsklub. Her var der 'et fyrtårn af en leder', som Flemming udtrykker det. En vok-

Øjenåbner
Da Flemming mødte sin nuværende kone, Marianne, fik han øjnene op for plejefamilien som et rum at arbejde pædagogisk med børn og unge i.

sen, der blev i relationen, uanset hvor meget ballade de lavede, og som kørte Flemming rundt i hele Nordsjælland, indtil de fandt det rette skoletilbud til ham.

– Uden ham havde jeg nok ikke fået en uddannelse. Og jeg blev allerede dengang inspireret af tanken om at være en, der viser vej og motiverer til at få et godt liv, siger han.

Sætter retning

Som nyuddannet socialpædagog blev Flemming Nymand Brøsen leder af den selvejende døgninstitution Josephine Schneiders Ungdomsboliger. Så blev han viceinspektør på en skole for børn med autisme og siden både familiebehandler og vejleder for unge, der var faldet igennem uddannelsessystemet. Og her blev han første gang bekymret for området.

For lige præcis på det tidspunkt blev den store strukturreform rullet ud over hele landet. Kommuner blev lagt sammen, og amterne nedlagt. Kommunerne bestræbte sig på at visitere til egne tilbud, men havde problemer med at fylde døgninstitutionerne op selv. I samme periode blev det politisk besluttet, at kommunerne skulle arbejde for tidlige indsatser, og at børn skal vokse op i et miljø så tæt som muligt på et normalt børneliv.

Med andre ord: Døgninstitutioner drejede nøglen om på striben. Og fra 2007 til 2022 faldt antallet af anbragte fra knap 16.000 til knap 13.500 – tal, der dækker over et betydeligt fald i antallet af institutionsanbragte.

Samtidig oplevede Flemming, at børn og unge blev anbragt senere og senere, og at de havde mere komplekse problemer med sig, når de blev anbragt. Og

han oplevede, hvordan besparelser sivede ned gennem arbejdspladser til socialpædagogerne på gulvet, som måtte løbe hurtigere for at få hverdagen til at hænge sammen.

– Jeg følte, at min hjerne var på overarbejde i de år. Det blev for presset til sidst, det må jeg indrømme.

Så da Flemming mødte Marianne, som havde en dreng i aflastning, fik han øjnene op for, at der var en anden måde at arbejde med de udsatte børn og unge.

– Det her med at bo sammen og få både den professionelle og meget personlige relation var fascinerende. Hun kom ligesom et spadestik dybere. Og jeg tænkte: 'Hold da kæft, hvor kan man så nå langt med de unge,' siger han og fortsætter:

– Jeg har altid godt kunnet lide at være leder og sætte retning og motivere folk til at gå samme vej. >>>

Overvejelser
Det er samarbejdet med kommunerne – og ikke arbejdet med de unge – der kan få Flemming Nymand Brøsen til at overveje at stoppe som plejefamilie.

Men at være i andres liv på denne her måde – og få øjeblikkelig feedback på det, jeg gør og siger, frem for at skulle vente til næste personalemøde, det er fedt.

Det svære samarbejde

Flemming og Marianne er hele tiden i dialog med de unge – om, at de skal smøre deres madpakke selv, fordi det giver nogle kompetencer, de kan tage med sig. Og om, at skolegang er altafgørende for at kunne klare sig. Det sker med afsæt i, hvad de unge drømmer om – og hvad der så skal til for at nå det mål.

Den type samtaler bliver taget, når der 'er hul igenem', som Flemming siger. Det kan være sent om aftenen, når roen har sænket sig over huset, eller når de unge samles på den overdækkede terrasse efter skole, og Flemming spørger dem, om de har det godt.

– De skal være et sted, hvor de er glade for at være, for de har ret til et godt liv. Vi har desuden en fast sætning her i huset: Hvis man gør, som man plejer, ender man samme sted, som man plejer. Så hvis man vil et andet sted hen, skal man gøre noget andet. Det er logisk og rigtig svært, siger Flemming.

Men nogle gange er svaret på Flemmings spørgsmål, at den unge vil noget helt andet end at bo under den ramme, de har sat. I få tilfælde har Flemming og Marianne selv måttet meddele kommunen, at den

unge har brug for noget, de ikke kan tilbyde. Og så sker det også, at anbringende kommune beslutter at flytte den unge.

– Jo dårligere en anbringelse er afsluttet, jo længere tid har jeg den med mig. Fordi jeg hverken fagligt eller menneskeligt er tilfreds. Jeg kan undre mig over, hvordan beslutninger bliver taget ud fra økonomiske hensyn snarere end den unges tarv. Men på et tidspunkt må jeg sige til mig selv, at jeg har gjort, hvad jeg kunne – og tro på, at jeg har givet den unge noget med sig, siger han.

Skærer grenen over

I perioder kan den slags oplevelser få Flemming til at overveje, hvor længe han orker at fortsætte. Men det er samarbejdet med kommunerne, ikke de unge, der får ham derud, understreger han. Og den oplevelse står han ikke alene med.

Fra 2014 til 2021 skete der et fald i antallet af generelt godkendte plejefamilier på 17 pct. Og af dem, der var godkendt, var næsten hver fjerde over 60 år.

– Vi udfører et stykke socialpædagogisk arbejde, som jeg er sindssygt stolt af. Men vi har som så mange andre oplevet, at kommuner ville skære så meget af vores vederlag, at vi måtte sige, at 'så blev det uden os'. Jeg forstår altså ikke, at de ikke forsøger at tiltrække nogle plejefamilier, de kan samarbejde med i mange år. De saver jo den gren over, de selv sidder på, siger han.

Hvor er vi heldige

Derfor er han atter bekymret for faget. Men han har aldrig et sekund fortrudt, at han selv blev plejefar. Og så længe det menneskeligt og udviklingsmæssigt giver mening, har han heller ingen planer om at stoppe.

– Flere gange om ugen kigger Marianne og jeg på hinanden og siger: 'Hold op, hvor er vi heldige, at vi får lov til det her.' Det er så meningsfuldt at se de unge udvikle sig og få lys i øjnene igen. Og se dem gå ud i verden og sige, 'der er fandeme også plads til mig.' Det er det, der får mig til at stå op om morgenen.

Ligesom det er det, der får Flemming Nymand Brøsen til at vinke farvel til dem med et smil.

– De låner en plads inde i mit hjerte. Og jeg ved, at på et tidspunkt skal de videre – og det er godt for dem. Og så glider de ganske langsomt ud igen. ×

For dig og jer, der ønsker udvikling og fornyelse i det sociale arbejde

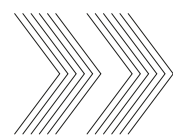
Supervisionshuset har samlet en gruppe erfarne og højt specialiserede supervisorere i København og Fredericia. De er klar til at hjælpe dig, dine kolleger og din organisation med at skabe kvalitet og trivsel i arbejdet med menneskelig velfærd og udvikling.

Vi superviserer enkeltpersoner og grupper – både inden for og på tværs af fag, og vores supervisorere møder dig med professionel indsigt og et godt overblik. Vi tilbyder også online supervision til enkeltpersoner og grupper, så du kan få supervision lige dér, hvor det passer dig bedst, og den geografiske afstand til supervisor ikke har nogen betydning.

Ring til Jakob Hassing på 88 93 00 01 eller læs mere på supervisionshuset.dk

PROFESSIONELT
OG MENNESKELIGT
OVERSKUD

SUPER
VISIONS
HUSET

Kenneth har været min livline

Efter sin løsladelse har Tony Lashari haft socialpædagog Kenneth Lund Ludvigsen som sin mentor. Deres relation – plus en god portion humor – har ført til, at Tony i dag læser til pædagog. – Du får noget frem i mig, jeg ikke vidste, jeg havde, siger han

Kenneth Lund Ludvigsen, 55 år. Arbejder som socialpædagog på Stevnfortets sikrede afdeling og er mentor i Kriminalforsorgen.

Tony Lashari, 25 år. Studerer til pædagog på Campus Carlsberg i København. Har haft Kenneth som mentor efter sin løsladelse fra Vestre fængsel.

»» **Tony:**

Første gang jeg så dig, var jeg meget skeptisk. Jeg tænkte, hvad fanden er det for en civilbetjent. Jeg var meget indelukket og havde mange ting at tænke på, lige efter jeg blev løsladt.

»» **Kenneth:**

I starten skulle jeg fysisk opsøge dig. Du havde givet mig en fiktiv adresse et par huse væk fra, hvor du boede, så jeg ikke kunne nå dig. Men jeg var meget insisterende på vores kontakt.

»» **Tony:**

Du så tingene fra et helt andet perspektiv, end jeg gjorde. Jeg har altid set tingene fra min egen vinkel. Så du gav mig et friskt pust og fortalte mig, at tingene var okay, som de var – men du fokuserede på at se fremad i stedet for tilbage. Du spurgte mig altid: 'Så hvad gør vi nu?'

»» **Kenneth:**

I starten stillede jeg åbne spørgsmål, så du ikke bare kunne svare ja eller nej. Fx i stedet for at spørge 'har du det godt?', så spurgte jeg, 'hvilken følelse har du i dag?' eller, 'hvad tænker du om det, vi snakkede om sidst?'

»» **Tony:**

Det er ligesom i 'Hvem vil være millionær?', brug en livline og ring til en ven. Før i tiden, når jeg har stået i en dårlig situation, har der ikke været nogen at række ud efter. Men nu ved jeg, at jeg altid kan ringe til dig.

»» **Kenneth:**

Livet handler om at være glad i låget. Hvis man ikke er glad, mister alt andet sin værdi. Så udfordringen er at finde ud af, hvordan man bliver glad i låget.

»» **Tony:**

Hvis jeg ikke havde mødt dig, havde jeg ikke været her i dag. Det ved jeg. Du har fået noget frem i mig, som jeg ikke vidste, jeg havde.

»» **Kenneth:**

Ja, jeg sagde, husk nu, hvad det er, du gerne vil. Belønningen kommer måske ikke med det samme, men den skal nok komme på et tidspunkt.

»» **Tony:**

I sommerferien, da jeg var færdig med pædagogpakken på HF, tænkte jeg, om jeg bare skulle droppe at starte på pædagogstudiet. Nu havde jeg jo gjort noget godt, og så måtte det være det. Men du har holdt mig i gang, spurgt, om jeg ikke glædede mig, og belyst alle de positive ting ved det.

»» **Kenneth:**

Vi grinte også meget sammen. Det piller mystikken ud af ting. Det er ikke en klient og en behandler, der mødes. Det er to mennesker. Men vi får stadig snakket om de ting, der er ømtålelige.

TRAUMERNE FØLGER MED

En stor del af de mennesker, socialpædagoger arbejder med, har traumer med i bagagen. **En traumebevidst tilgang kan give fagpersoner konkrete redskaber** til at forstå og hjælpe mennesker med traumer – og samtidig give større arbejdsglæde

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

DET KAN VÆRE SVÆRT at forstå, når en kvinde gang på gang går tilbage til sin voldelige kæreste. Men der er faktisk en mening med galskaben set gennem traumepsykologiske briller.

For har man været udsat for en traumatisk hændelse som fx at blive udsat for vold, følger et kæmpe kontroltab, som man kan have behov for at genvinde.

Kvinden forsøger at 'reparere' traumet og genvinde den kontrol, der er taget fra hende ved selv at tage handling ved frivilligt at opsøge den voldsudøvende kæreste.

Det fortæller antropolog Grainne C. Stevenson, som står bag Social- og Boligstyrelsens nye anbefalin-

ger til at arbejde traumebevidst i den sociale indsats med voksne.

– Mange af de mennesker, socialpædagoger møder i deres arbejde, har traumer. Hele 91 pct. af anbragte børn har oplevet et traume. Også blandt udsatte voksne er problemet udbredt. Her viser tal, at 30 til 60 pct. af mennesker i rusmiddelbehandling lever op til kriteriet for PTSD, siger Grainne C. Stevenson. Derfor giver det rigtig god mening at have viden om traumer, traumereaktioner og mestringsstrategier i det socialpædagogiske arbejde. Både for borgernes skyld, men også for fagpersonernes.

– Jo flere faglige redskaber, man har, jo bedre vil man som socialpædagog være i stand til at håndtere borgernes udfordringer. Det

Sagen kort

Mange borgere, som lever i social udsathed eller har psykiske vanskeligheder, har traumer med sig fra tidligere. Det betyder, at de ud over deres øvrige udfordringer **kæmper med følelser af frygt og magtesløshed, som påvirker deres funktionsevne og trivsel negativt.**

Ved at arbejde ud fra en traumebevidst tilgang kan man som fagperson styrke deres oplevelse af trykthed, kontrol og ejerskab og forebygge traumereaktioner. Tilgangen er ikke en metode eller en behandlingsform – men en **ramme for, hvordan man som socialpædagog samarbejder med traumatiserede borgere.**

I temaet her sætter vi fokus på traumer – og på, **hvordan man kan arbejde traumebevidst.**

Mange af de mennesker, socialpædagoger møder i deres arbejde, har traumer. Hele 91 pct. af anbragte børn har oplevet et traume.

— Grainne C. Stevenson, antropolog

er både fagligt tilfredsstillende – og forhåbentlig kan det også betyde færre belastninger som omsorgstræthed og udbrændthed blandt socialpædagoger, siger Grainne C. Stevenson.

Flere traumereaktioner

I tilfældet med kvinden, der går tilbage til sin voldelige kæreste, er det centrale, at man som fagperson sammen med kvinden forsøger at forstå baggrunden for hendes handlinger.

– Det vigtige er, at man interesserer sig for, hvorfor kvinden gør, som hun gør, og at man sammen kan blive klar over, hvad der ligger bag. Den forståelse betyder noget for, hvordan hun kan ændre adfærd. Hvordan hun kan genvinde kontrol på en anden måde end at opsøge manden, forklarer Grainne C. Stevenson.

Andre typer af traumereaktioner kan fx være vrede, at trække sig ind i sig selv eller at oversamarbejde, hvilket er en type »»

traumereaktion, som kan være sværere at spotte.

– En borger, som fuldstændig overhører egne behov og gør alt det, socialpædagogen foreslår i stedet for at mærke egne behov, kan være tegn på en overlevelsestrategi, som personen har udviklet fx ved omsorgssvigt: Skal du overleve, skal du samarbejde. I de tilfælde overhører man egne behov, siger Grainne C. Stevenson.

En traumebevidst tilgang er ikke en decideret behandlingsform og

kræver hverken, at man har konkret viden om, at borgeren har et traume, eller at man nødvendigvis taler med borgeren om traumet. Man kan bruge viden om traumers betydning for et menneskes følelser, handlinger og udfordringer til at forebygge traumereaktioner og til at kunne respondere hensigtsmæssigt i mødet med borgeren.

Socialpædagog Gitte Lejmand Skafsgaard arbejder på Tuesten Huse – et socialpsykiatrisk døgntilbud, hvor mange af bebo-

erne har traumer med i bagagen. Selvom hun ikke har været bange for at gå ind i de svære samtaler, har hun ofte savnet redskaber i mødet med borgere med traumer.

– Jeg kan tale om det, og jeg kan lytte, men nogle gange har jeg haft en følelse af ikke at kunne slå til fagligt. At jeg ikke har haft de nødvendige kompetencer til at kunne tale om traumet uden at re-traumatisere, siger hun og uddyber:

– Så kan man som medarbejder godt sidde med en følelse af utilstrækkelighed eller magtesløshed, fordi samtalen for borgeren ikke nødvendigvis er forløsende – men tværtimod kan få dem til at få det dårligere eller få flashbacks.

Handlekraft i traumet

Derfor har hun taget en uddannelse i narrativ traumebehandling, som bl.a. handler om at få mennesket til at blive nysgerrig på egen fortælling og blive bevidst om, hvilke værdier man gerne vil leve efter.

– Jeg har fået redskaber til, hvordan man kan tale om traumet uden kun at køre rundt i det

svære, men ved at finde frem til den handlekraft, der er i traumet. Vi taler om agentthed – at man handler aktivt, og at man oplever at have indflydelse på sit eget liv. Alle gør noget, når man er ude for en svær hændelse.

Jeg kan tale om det, og jeg kan lytte. Men nogle gange har jeg haft en følelse af ikke at kunne slå til fagligt. At jeg ikke har haft de nødvendige kompetencer til at kunne tale om traumet uden at re-traumatisere.

— Gitte Lejmand Skafsgaard,
socialpædagog Tuesten Huse

Hvad er en traumebevidst tilgang?

Den traumebevidste tilgang er ikke en behandlingsform, men en ramme for samarbejdet med borgeren, som kan understøtte vedkommendes recovery og rehabilitering. Den indebærer et fokus på at give borgeren en oplevelse af trykthed, kontrol og ejerskab i den sociale indsats og dermed på at forebygge traumereaktioner.

KILDE: SOCIAL- OG BOLIGSTYRELSEN

Hvad er et traume?

Et traume opstår, når et menneske oplever, at en enkelt hændelse, flere hændelser eller et sæt af omstændigheder er fysisk eller følelsesmæssigt skadelige eller livstruende og derfor indebærer en voldsom følelse af kontroltab.

Et traume kan have mange årsager. Det kan fx skyldes omsorgssvigt i barndommen, eller at man har været udsat for fysisk eller psykisk vold, mobning, seksuelt overgreb, en ulykke, flugt eller krig. Det kan også skyldes, at man har været vidne til, at andre bliver skadet eller dør.

Ikke alle mennesker, der er blevet udsat for traumatiske hændelser, rammes af længerevarende følger. Hvis den traumatiske hændelse bliver ved med at påvirke menneskets funktionsevne og mentale, fysiske, sociale, følelsesmæssige eller spirituelle trivsel i negativ retning, er vedkommende traumatiseret.

KILDE: SOCIAL- OG BOLIGSTYRELSEN

Et ordentligt værktøj til dig og dine borgere

20% rabat med rabatkoden: 'traumefri' ved bestilling

Hvis du oplever at være udfordret i forståelsen af borgerens eller egen reaktion og adfærd, så er vores uddannelser og kurser noget for dig.

På Skolen for Traumeforløsende Psykoterapi uddanner vi dig, der ønsker at arbejde med forståelsen og forløsning af uhensigtsmæssig adfærd og traumer igennem effektive teknikker, der ændrer vejen til Recovery markant, og er dit og borgerens værktøj - til resten af livet.

STPT.dk

teret og en måde at forstå borgerens egne perspektiver:

– Vi ved godt, at mange socialpædagoger arbejder traumebevidst uden nødvendigvis at kalde det det. Anbefalingerne er en inspiration til, hvordan man kan arbejde mere systematisk.

Hjemmebanefordel

Når socialpædagoger bruger den traumebevidste tilgang, er der også den store fordel, at borgeren er i et trykt miljø med fagpersoner, han eller hun kender, fremfor at skulle sendes videre til en fremmed behandler, understreger Gitte Lejmand Skafsgaard.

Hun fortæller om en af de beboere, med hvem hun har positive erfaringer med samtaler:

– Værdien af den gode relation, vi har, skal bruges i stedet for, at beboeren sendes videre til en anden. Vi har nogle trygge

rammer i hans eget hjem, og han har erfaret, at vi godt kan tale om det svære. Jeg har helt bestemt fået redskaber til at tage samtalen ud fra et helt andet perspektiv. Og når vi taler rundt om traumat, har vi fokus på hans handlemuligheder og værdier.

Ifølge Grainne C. Stevenson skal man som fagperson ikke frygte, at man retraumatiserer borgeren ved at begynde at tage hul på samtalen.

– Der er ikke noget i vejen for, at man er nysgerrig i forhold til traumereaktioner og fx spørger: Hvorfor tror du, at du reagerer på den måde? Der er selvfølgelig altid en risiko for, at man kan trigge noget, men generelt vil det at spørge ind til traumereaktionen ikke være skadeligt. Langt de fleste vil være glade for, at man prøver at forstå dem, siger antropologen.

Skræddersy indsatsen

Hun påpeger, at det er vigtigt, at man arbejder med, hvordan traumebevidsthed ser ud på den konkrete arbejdsplads, og stiller sig selv spørgsmålet: Hvordan gør vi det her hos os? De faglige drøftelser på arbejdspladsen, den fælles faglighed og fælles sprog er centralt.

– Måske skal man justere sine arbejds gange og fx finde ud af, om den enkelte borger selv bestemmer sin kontaktperson. Eller hvordan

man forbereder borgeren på det samarbejde, der skal etableres, og afklare, hvad man gør på arbejdspladsen, hvis man oplever, at en borger har brug for traumebehandling, siger Grainne C. Stevenson. ×

Sådan arbejder I traumebevidst

Social- og Boligstyrelsen har udarbejdet fire anbefalinger til, hvordan sociale indsatser kan samarbejde traumebevidst med voksne borgere.

1
2
3
4

Opbyg viden om traumer og kompetencer til at arbejde traumebevidst, så borgeren kan blive set, hørt og forstået.

Lad borgerens egne perspektiver være styrende for indsatsen, så borgeren oplever kontrol, ejerskab og mestring.

Opbyg tillid og tryghed sammen med borgeren, så borgeren får et roligere nervesystem og føler sig tryk ved at give udtryk for egne perspektiver og behov.

Tilpas de fysiske rammer, så de bidrager til borgerens oplevelse af fysisk og psykisk tryghed.

Under hver anbefaling er der forslag til tilgange, metoder og redskaber, man kan anvende i arbejdet med den konkrete anbefaling.

Hent anbefalingerne på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside sbst.dk

VIL DU VIDE MERE?

Bliv fagligt inspireret til, hvordan du som socialpædagog kan arbejde med traumer.

Vi har samlet relevant viden og artikler om traumer på sl.dk/fagligtfokus

FAGTELEFONEN 35 55 55 58

Sparring og rådgivning om stort og småt
– helt gratis og anonymt

Den pædagogiske praksis kan være dilemmafyldt

OVERGREB

NÅR TRAUMET LURER UNDER OVERFLADEN

Pernille Søndergård og **Mette Wolfram** har begge oplevet vigtigheden af at blive mødt af en traumebevidst tilgang. Tilgangen betød, at de følte sig anerkendt og behandlet respektfuldt af fagfolk, der mødte dem, hvor de var

TEKST
SIGNE
JACOBSEN
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

JEG HAR OVERLEVET hele mit liv. Sådan fortæller 53-årige Pernille Søndergård, der, selvom hun har haft et godt liv med kærlighed og styrke, i årevis har gemt sig bag overlevelsesteknikker, efter hun i sin barndom og tidlige ungdom blev udsat for overgreb.

Men en dag kunne hun ikke længere opretholde facaden.

– Jeg stod i en situation på mit arbejde, hvor det, der har ulmet hele mit liv, blev slået op. Jeg er ellers en af de heldige, der er gået fri af kriminalitet og misbrug. Jeg har både familie og et barn, fortæller hun.

Pernille blev først indlagt i psykiatrien og opsøgte senere en privatpraktiserende psykolog, imens hun i to år stod på venteliste til at komme ind hos CSM – Center for Seksuelt Misbrugte. Hos CSM mødte hun en psykolog med ekspertise i den traumebevidste tilgang.

Gemmer sig bag facade
At arbejde med en traumebevidst tilgang betyder i grove træk, at alle medarbejdere har en forståelse for traumernes effekt på individet, at de kan genkende potentielle traumereaktioner og derved aktivt undgår retraumatisering.

– Jeg husker, at jeg fortalte psykologen, at jeg havde det fint. At det ikke var noget særligt, det, der skete for mange år siden. Jeg skammede mig over, at noget, der lå 40 år tilbage, pludselig havde indhentet mig.

Psykologen så dog hurtigt igennem Pernilles forsvarsteknik og anerkendte hendes oplevelser som voldsomme og traumatiske. Pernille fik ikke længere lov til at gemme sig bag en facade af overlevelsesteknikker.

– Der blev smidt håndgranater i det rum. Det var virkelig hårdt. Jeg prøvede at charme og manipulere

ham for at undgå at fortælle, hvordan jeg virkelig havde det. Undgåelsesadfærden er utrolig stærk. Det er en adfærd, som er naturlig, men som jeg skammede mig over.

Psykologen gentog gang på gang, at det var helt okay. Han normaliserede Pernilles følelser, genkendte hendes undvigelsesstrategier og anerkendte, at hendes reaktion var helt naturlig.

– På et tidspunkt så jeg, at han så vred ud, og andre gange, at han havde tårer i øjnene. Men det var ikke hans tårer, det var mine. Han prøvede at vise mig, at det var okay at være vred og ked af det. Det gav mig utroligt meget, at jeg kunne se, at det var helt acceptabelt at give udtryk for mine følelser.

Indestængte følelser

Selvom tilgangen måske kan lyde uortodoks, var det det, der skulle til for at overbevise Pernille om at give slip på sine indestængte følelser. Være vred og ked af det og give efter for det, hun havde forsøgt at skubbe væk hele sit liv.

– Jeg blev nogle gange til en lille pige. Pernille på ti år, som var ked af det og stampe i gulvet. Eller Pernille på 15 år, der skældte ham ud. Det havde jeg brug for. At blive anerkendt. Han fik hul på den boble, jeg havde været i så længe, fortæller hun og fortsætter:

– Han spurgte mig på et tidspunkt, om det kunne hjælpe at få et kram. Det ville jeg gerne. Jeg tror, det var Pernille ti år, der tænkte: 'Vil du virkelig gerne give mig et kram?' Det skulle være alle forundt, i det øjeblik man manglede det.

Klem på håndled

Pernille Søndergård er ikke den eneste, der har oplevet vigtigheden af den traumebevidste tilgang. Det

Han tilbød sit nærvær, sin faglighed og sin viden om, hvordan jeg reagerer i situationer.

— **Mette Wolfram** – om sin tidligere kontaktperson

har også Mette Wolfram i forbindelse med indlæggelser i psykiatrien og ophold på bosteder. Især én socialpædagogs tilgang husker hun særligt godt.

Det var en kontaktperson, der havde været tæt på Mette Wolfram i en årrække og kendte hende og hendes mønstre særdeles godt.

– På et tidspunkt sætter han sig ned på gulvet foran mig, imens jeg har et kæmpe angstanfald. I det tilfælde kan jeg ikke tale overhovedet. Han rækker mig sine hænder, og jeg tager fat i dem, så vi griber om hinandens håndled. Så kan vi kommunikere ved, at jeg kan klemme ham.

Lukkede spørgsmål

Socialpædagogen stiller lukkede spørgsmål, som Mette kan besvare med et klem.

'Er du her?' spørger han. Klem. Så ved han, at Mette er til stede, selvom hun ikke kan tale. – På den måde har han kunnet vurdere, hvor langt væk jeg var fra ham. I den situation gjorde han mig for nogle år siden en kæmpe tjeneste, da han sagde: 'Hvad så, Mette, skal vi prøve uden?'

Med det mente han, om de skulle prøve at komme igennem angstanfaldet uden medicin, som ellers var normen.

– Han kunne nemt tilkalde en kollega, der kunne udlevere medicin. Det var et kæmpe vendepunkt for mig. Han tilbød sit nærvær, sin faglighed og sin viden om, hvordan jeg reagerer i situationer. Han havde tillid til, at hvis vi gav det tid, kunne vi klare det sammen. Det var første gang, det gik op for mig, at jeg kunne komme igennem et angstanfald uden piller. Det var det, jeg var blevet tilbudt i 15 år.

Andre gange har socialpædagogen dog måttet kapitulere og ty til medicin, fordi Mette var for langt væk og fx ikke svarede med et klem på hans spørgsmål, fortæller hun.

– Han mødte mig, hvor jeg var i det øjeblik. Bagefter var jeg dybt, dybt taknemmelig. Jeg havde aldrig overvejet, at der var en mulighed for at komme igennem et angstanfald uden medicin.

Intuition og faglighed

Efter episoden spurgte socialpædagogen Mette, om det var okay, at han havde grebet hendes håndled. Han fornemmede, at det virkede rigtigt i situationen, men ville sikre sig, at Mette også var okay med det.

– Jeg var meget taknemmelig for vores samtale om det, for så fandt vi ud af, at det gav rigtig god mening, og han fik samtykke til at gøre det fremover. Så nogle gange bliver man nødt til at handle på en blanding af intuition og faglighed og så tale med borgeren om det efterfølgende.

Derfor mener hun også, at man som socialpædagog har en god forudsætning for at arbejde med traumer, hvis man sætter sig ind i, hvad det kan betyde for hjernen, kroppen og nervesystemets reaktioner, at man har været udsat for et traume.

– Mennesker med traumer har et nervesystem, der reagerer på det, det er blevet udsat for. Reaktionen kan for det utrænede øje virke uforståelige. Men for det trænede øje begynder det langsomt at give mening i konteksten og forståelsen af den enkelte. Når man forstår deres historie, kan man pludselig også bedre forstå deres reaktioner. Og så bliver man en dygtig socialpædagog, der lettere kan få øje på, hvor recoverypotentialer er, siger hun. ×

VI TALER KVINDERNES STYRKER OP

På kvindekrisecentre har personalet stor erfaring med at møde mennesker med traumer. **Tillid er helt afgørende i forhold til at bygge kvindernes selvværd op igen** – de skal først og fremmest mødes med forståelse og anerkendelse

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

NÅR EN VOLDSRAMT kvinde står foran kvindekrisecentrets dør, er hun i akut krise. På flugt fra vold i en nær relation og ofte med børn i hånden.

– Mange af de kvinder, der kommer her, har flere tidligere traumer med i bagagen, og oven i kommer det traume, som bliver anledningen til, at de opsøger os, fortæller Kristina, som er socialpædagog på et kvindekrisecenter.

Først er der brug for basal krisehjælp. Der skal etableres sikkerhed omkring kvinden, så hun ikke bliver fundet, og så hendes nervesystem kan falde til ro. Det kan også handle om at blokere numre på telefonen og få adgang til dankort uden om fælles konti, og så skal de helt grundlæggende behov sikres som det at spise, at

sove og blive valideret i deres følelser og i deres krise.

Kvinderne får tilbudt samtaler hos en psykolog, de får lægehjælp og hjælp fra stedets socialrådgivere, som kan vejlede dem i deres socialretlige situation, og hvordan de får skabt kontakt til instanser som kommune og familieretshus.

Spejler kvinderne

Efterhånden som personalet får opbygget en tillidsfuld relation til kvinden, kan de begynde at italesætte, hvad de traumer, hun har oplevet, har af betydning for hendes adfærd og følelser. Fx ved at beskrive de forskellige former for vold, man kan blive udsat for, og definere det uacceptable i den behandling, de har oplevet.

– Vi spejler kvinderne. Vi oplever ofte, at de er tilbøjelige til at bag-

tellisere volden eller bebrejde sig selv voldsudøverens adfærd, så vi hjælper dem med at erkende, at de har været udsat for noget meget voldsomt og forkert, og at det på den baggrund er helt naturligt, at de er bange og ulykkelige, siger Kristina.

Det er naturligt at tale om vold på et kvindekrisecenter, da det er en forudsætning for opholdet, at man har været udsat for vold. Men i samtalerne sørger personalet for, at det er reaktionerne på volden og ikke selve hændelsen, der er i centrum.

– Det interessante er ikke, hvad der konkret er sket, men hvilke følelser der er forbundet med det, så vi

kan tale om, hvad der skete i kvinden, og hvad hun gjorde og der- ved hjælpe med bearbejdningen af traumat, siger Ditte, som er socialrådgiver på Kvindekrisecentret, og

Vi hjælper dem med at erkende, at de har været udsat for noget meget voldsomt og forkert, og at det på den baggrund er helt naturligt, at de er bange og ulykkelige.

— **Kristina**, socialpædagog på et kvindekrisecenter

forklarer, hvordan de hjælper kvinderne med at få øje på den modmagt, som de faktisk har udøvet for at sige fra og standse volden:

– Når man er den, der udsættes for den andens vold, så gør man altid noget i situationen for at beskytte sig selv eller sine børn. Modmagten ligger ikke kun i at gøre fysisk og højlydt modstand. Det kan også ligge i at aflæse voldsudøverens humør og agere efter dette for ikke at blive udsat for vold eller ved at kigge væk fra voldsudøverens øjne under en voldsepisode. Der- ved har kvinden faktisk taget noget magt tilbage, fordi hun fik volden til at stoppe med den handling. Og ved at komme her har hun taget stilling til og ansvar for, at hun vil noget andet, siger Ditte.

Opbygge kompetencer

Da mange af kvinderne har små børn med sig, er det også en vigtig opgave for personalet at støtte moren i at tage sig af børnene og hjælpe med at opbygge den forældrekompetence, som risikerer at forsvinde, når man er i stor krise.

– En traumereaktion kan være, at kvinden kan have svært ved at håndtere konflikter med sine børn og svært ved at rumme børnenes følelser og reaktioner. Nogle kvinder bliver meget højtråbende, men størstedelen kan have svært ved at

sætte rammer for deres børn. Så vi har samtaler med kvinden, hvor vi taler om samspillet mellem mor og barn, siger Kristina.

I samarbejde udarbejdes en personlig opholdsplan, hvor kvinden vælger, hvad der skal være fokus på under opholdet, og hvordan volden og traumerne skal bearbejdes. Ofte ønsker de først og fremmest et almindeligt liv med arbejde, børn i skole, egen bolig og en omgangskreds.

Fokus på ressourcerne

Krisecentret hjælper med det praktiske: kontakt til jobcenter, ansøgning om bolig og skolestart til børnene, og personalet forsøger at hjælpe med at skabe en øget bevidsthed hos kvinderne om bl.a. deres adfærdsmønstre, ressourcer og følelsesmæssige tilstand, således at de på sigt kan nå et andet sted hen end deres udgangspunkt, da de ankom.

– Ensomhed kan fx være en faktor, som kan føre til, at man vender tilbage til voldsudøveren. Så vi taler om, at hvis de mangler netværk, som mange oplever at have mistet som følge af volden, så skal de have hjælp til at få opbygget det, siger Kristina.

Hun forklarer, at der er meget skam og skyld hos kvinderne, så opgaven består også i at hjælpe dem med at få et kærligere blik på sig selv og deres situation.

– Vi taler dem op i det, der fungerer, og anerkender deres styrker. Hjælper dem med at se sig selv med nye briller og giver dem værktøjer til at håndtere, når noget er svært, siger Kristina. ×

Obs! Af sikkerhedshensyn optræder medarbejderne kun ved fornavn ligesom kvindekrisecentret fremstår uden specifikt navn.

Socialpædagogerne hjalp mig i job

JOB OG KARRIERE

Efter en periode som arbejdsløs oplevede **Maria Gaspar**, at det ikke var helt let at finde et nyt job, selvom branchen oplever store rekrutteringsudfordringer. Selv mistænker hun, at alder kan være årsagen. Men med hjælp fra Socialpædagogerne fik hun kontakt med en relevant arbejdsplads

TEKST
SIGNE
JACOBSEN
//
FOTO
NILS
LUND
PEDERSEN

MARIA GASPAR var 61 år, da hun stoppede på sit tidligere arbejde som følge af et stresskollaps. Da hun kom på benene og skulle finde nyt job, mødte hun en helt ny verden af CV'er, ansøgninger og jobcenter. En jungle, hun skulle lære at finde rundt i. Det viste sig at blive sværere end først antaget at leve op til de krav, der er til jobsøgende.

– Det blev mere og mere vanskeligt med tiden at finde to relevante job, jeg kunne søge hver uge. Jeg er specialiseret inden for autisme, men endte med at sende ansøgninger til børnehaver, som jeg er fuldstændig blank på, fortæller hun.

Maria Gaspar undrede sig over, hvorfor hun ikke fik svar på flere af sine ansøgninger, når der var så stor mangel på hænder inden for faget.

– Det er en periode i ens liv, hvor man nemt kan blive grebet af panik. Efter et stykke tid begyndte jeg at spekulere, for jeg havde ikke fået nogen respons overhovedet. I tre måneder.

Kontakt til Socialpædagogerne

Maria Gaspar kontaktede derfor Socialpædagogerne, hvor hun fik god hjælp og vejledning i forhold til at skrive ansøgninger og CV – og til at komme på relevante kurser.

– Jeg synes, det er dejligt, at Socialpædagogerne har været så hjælpsomme med at følge op på, hvordan min ansøgning og mit CV så ud. Jeg var også på diverse kurser, hvor jeg bl.a. lærte om LinkedIn, hvilket var brugbart, fortæller hun.

Alder

– Når man som jeg er i 60'erne, kan man jo nogle andre ting, end når man er i 30'erne, siger Maria Gaspar, der som ledig oplevede, at det ikke var så let at finde et job.

Der gik dog længere tid end forventet, før hun landede et job. Maria Gaspar mistænker selv, det var hendes alder, der satte en stopper for hendes succes.

– Der er aldrig nogen, der har sagt, at det var alderen, der gjorde det. Jeg har dog alligevel en mistanke, for jeg blev jo hele tiden fortalt: 'Du kan sagtens finde arbejde, der er så mange job'. Men som 60-årig kan man jo nogle andre ting, end når man er i 30'erne. Man har en vis erfaring, både fagligt, men også i livet. Det giver en anden ro. Man har flere år på bagen, hvor man forhåbentlig har lært noget, siger hun.

Fik hul igennem

Maria snakkede flere gange med Socialpædagogernes jobkonsulenter. Både for at forstå den nye verden med jobsøgning, men også for at lufte sin frustration over

ikke at have hørt tilbage fra arbejdspladserne.

– Så var der én fra a-kassen, der skrev til mig, at en leder havde henvendt sig, fordi de gerne ville have flere kompetente kandidater til et job. Hun formidlede derfor kontakten imellem os, siger hun.

Det var anden gang, institutionen havde et stillingsopslag oppe – så Maria ringede til lederen:

– Vi fik en rigtig god snak. Jeg sagde til ham fra start: 'Du skal bare vide, at jeg er 61 år.' Men han satte aldrig spørgsmålstegn ved det. Så jeg sendte en ansøgning med det samme.

Maria Gaspar blev kaldt til samtale og blev tilbudt jobbet en halv time efter. Hun takkede ja.

– Der er et fantastisk godt arbejdsmiljø, og vi er en del, der er i min aldersgruppe. Det faglige niveau er ret højt, så det er virkelig et godt sted at arbejde. x

Få inspiration til dit arbejdsliv

Hvad end du er jobsøgende eller ansat på udgik efter nye veje i din karriere, kan du hos Socialpædagogerne få inspiration til, hvordan du kommer videre i dit arbejdsliv. De medarbejdere, du møder i Socialpædagogerne, kender dit fag – og du kan få hjælp til både ansøgning, CV og den gode samtale, ligesom du kan få professionel sparring i forhold til perspektiverne for dit fremtidige arbejdsliv.

Læs mere om dine muligheder på sl.dk/job-og-karriere

LA2 og LA2u kurser og uddannelser

Sopra har i samarbejde med Socialstyrelsen udviklet LA2. LA2 tager afsæt i recovery-orienteret rehabilitering og er en metode til fremme af trivsel og nedbringelse af voldsomme episoder. Sopra tilbyder temadage, 3-dages kurser og uddannelser. På uddannelserne får du

- kompetencer til at anvende LA2,
- kompetencer til at undervise, rådgive og implementere LA2,
- certificeret dine kompetencer og bliver løbende opkvalificeret i et fagligt netværk.

Uddannelser i 2023

LA2u:

Uge 19 i Kolding
Uge 43 i Odense

LA2:

Uge 24 i Korsør
Uge 48 i Odense

Varighed

1 eller 2 moduler af 5 dages varighed.

Efterfølgende individuel vejledning, sparring og eksamen i forhold til din praksis.

Kurser og Temadage

Sopra tilbyder LA2-kurser og Temadage af varierende længder, som er skræddersyet til jeres behovet – fra en dag op til tre dage. Læs mere på vores hjemmeside.

LA2 - Målgruppe

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger. Mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger.

LA2u - Målgruppe

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med udviklingshandicap eller mennesker, der ikke har tilstrækkelige kommunikative forudsætninger til at indgå i samtaler.

LA2 er et samtale- og refleksionsredskab, der har til formål at fremme trivsel og nedbringe voldsomme episoder. I samarbejde mellem fagprofessionelle og borgeren undersøges og inddrages borgerens indefra-perspektiv, der blandt andet er borgerens oplevelse af egen trivsel, ressourcer, netværk, mestringsstrategier, belastninger, håb og drømme. LA2 støtter de fagprofessionelle i at videreudvikle deres fælles faglige tilgange med afsæt i borgerens indefra-perspektiv.

LA2u er en understøttelse af LA2, der er rettet mod borgere med udviklingshandicap, kognitive udfordringer og/eller uden verbalt sprog. LA2u er visuelt understøttet med udtryksfuld grafik og i LA2u bliver indefra-perspektivet suppleret med et såkaldt tilstræbt indefra-perspektiv, som er en systematisk undersøgelse af borgerens oplevelse af at være sig.

Yderligere information samt mulighed for tilmelding findes på www.sopra.dk

Små drømme har stor betydning

Drømmen om selv at kunne vælge, hvad man vil spise. Drømmen om at komme på ferie. Eller drømmen om at opleve en fodboldkamp, komme i biffen – eller besøge sin mors gravsted. I projekt 'Drøm dig glad' har **hus 28 i CFD Søborg** arbejdet med at finde ind til beboernes drømme – og få dem til at gå i opfyldelse

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO KASPER LØFTGAARD

Drømmefangere

Der er forskel på drømme og ønsker – og drømmefangere kan være med til at fange drømmene, fortæller socialpædagog i hus 28 Michelle Helvig Rasmussen: – Drømme er et mere fluffy begreb end et her-og-nu-ønske – drømme er noget, man skal arbejde med over tid. Og her har drømmefangerne som en fysisk og farverig ting gjort det lettere at snakke med borgerne om, hvad drømme er, og hvordan vi fanger deres drømme.

Sproget

Oktobervej 28 – eller hus 28, som det kaldes – er et døgntilbud for voksne, der er døve, døvblinde eller har et betydeligt høretab, så tegnsprog er afgørende i den daglige kommunikation. Også når snakken handler om drømme, fortæller socialpædagog Rebecka Lundkvist Zanchetta: – Ordet drømme gør sig rigtig godt på tegnsprog. Det ligner lidt bølger – og symboliserer på den måde, at drømme er som bølger i vandet. Små ting, som vi kan ændre, og som så vokser sig til at blive noget større.

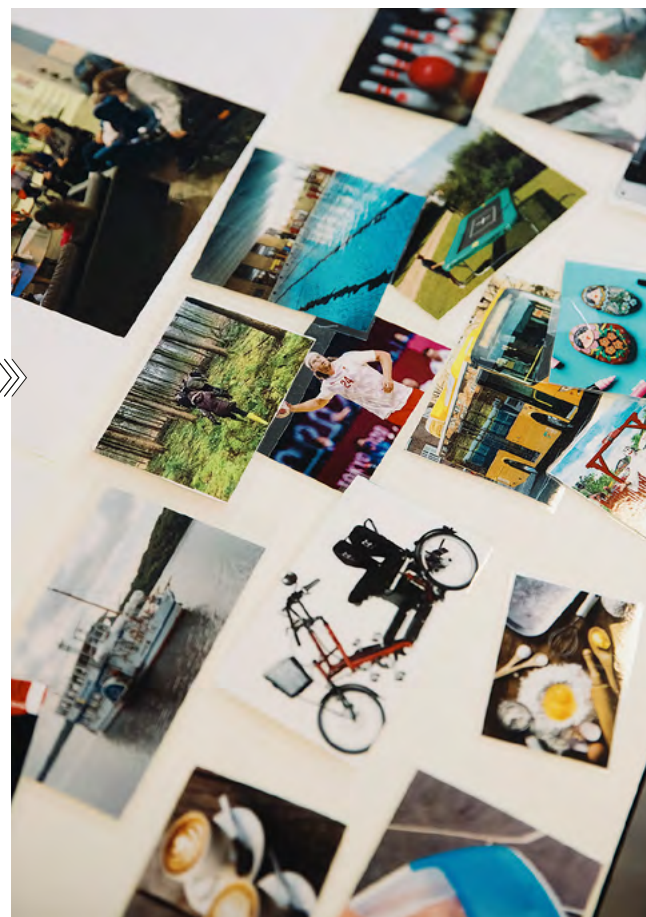
Drøm dig glad

I projektet 'Drøm dig glad' har hus 28 i CFD Søborg arbejdet med drømme for at øge livskvaliteten og trivslen hos borgerne. Udgangspunktet er, at det er meget motiverende for det enkelte menneske at få sin drøm – stor som lille – opfyldt, og at det at mestre at udtrykke en drøm også i sig selv er en stor glæde.

I 'Drøm dig glad' har medarbejderne og beboere sammen sat fokus på de drømme, ønsker og håb, beboerne har for deres liv – og forsøgt at konkretisere dem så meget, at det er muligt at få drømmene til at gå i opfyldelse. Bl.a. er en række medarbejdere blevet uddannet til at være drømmedetektiver – og har haft en særlig rolle som facilitatorer i at understøtte borgernes liv og drømme.

Detektivarbejde

I projektet blev fire socialpædagoger uddannet som drømmedetektiver. De skulle bl.a. arbejde med at observere og aflæse beboernes drømme – og tegne drømme. – Det har været fantastisk at gå på opdagelse i beboernes drømme. Fx printede vi billeder ud af en lang række muligheder lige fra bungee jump til vinterbadning, og så kunne borgerne placere en grøn, gul eller rød smiley ud for det, de drømmer om. Det er et system, de kender, siger socialpædagog Michelle Helvig Rasmussen.

Tilpasning

Når beboerne har udtrykt deres drømme, er det op til socialpædagogerne at finde ud af, hvordan de kan opfyldes. En drømte fx om at fiske, men da der blev boret lidt i drømmen, viste det sig, at det var naturoplevelsen og det at nyde at spise fisken, der trak, mere end selve fiskestangen – så der blev sat gang i skovture og madlavning med fisk. Nogle drømte om at komme i biografen, og her lykkedes det at arrangere en fremvisning kun for beboerne. Og drømmen om sommerferie har bl.a. ført til en tur med Oslo-båden og en vandretur i Sverige.

Fortid

I projektet har der også været fokus på livshistorier. Bl.a. har drømmedetektiverne spurgt beboerne til deres fortid, deres pårørende og adresser, hvor de har boet. – Vi har siddet med Google Earth og zoomet ind på beboernes barndomshjem. Og vi har talt om, hvor de er vokset op, og hvor de har gået i skole. Det har både betydet, at beboerne lærer eget liv og fortid at kende – men også at beboerne nu kender hinanden meget bedre, fortæller Rebecka Lundkvist Zanchetta.

Vilde drømme

Undervejs i projektet blev der både drømt stort og vildt – og helt hverdagsagtigt, fortæller Hannah Louise Dahl:

- For nogle handler drømmen om at få lov til selv at bestemme, hvad man vil spise.

Så sporer vi os ind på livretterne. Andre har fx ønsket at opleve amerikansk fodbold eller at komme ud og svømme, og de drømme har vi opfyldt ved at tage til landskampe i amerikansk fodbold – og etablere et fast svømmehold i den nærliggende svømmehal.

Drømmen

Charlotte, som er en af de ti beboere i hus 28, gav i projektet udtryk for, at hun drømte om at komme til Lalandia. Men Lalandia tillader ikke elektrisk kørestol – så drømmedetektiverne gik i gang med at spore sig ind på, hvad den drøm handlede om. Det viste sig, at det med at bade og fællesskabet var det afgørende – og derfor blev drømmen opfyldt for Charlotte med en tur til et sommerhus i Nordsjælland, hvor de kunne bade inde i huset – og tage ud og spise god mad og kigge på andre mennesker.

Resultater

Leder Hannah Louise Dahl (tv.) og de to socialpædagogkolleger Michelle Helvig Rasmussen (th.) og Rebecka Lundkvist Zanchetta er enige om, at de ved at have fokus på beboernes drømme har øget trivslen i hus 28 markant.

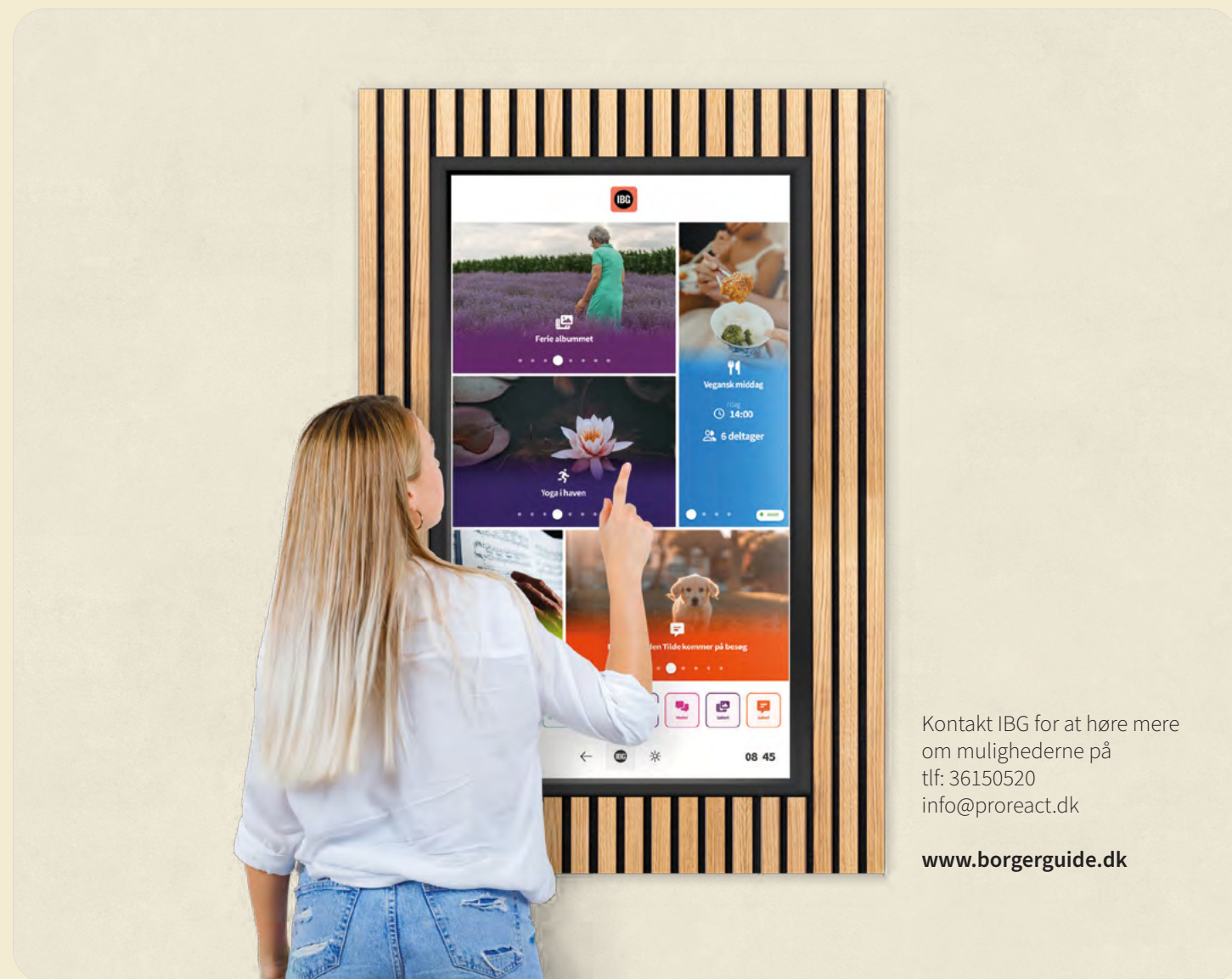
- Vi har åbnet så mange døre op til hinanden og ud til omverdenen, fordi arbejdet med drømme har øget vores fokus på muligheder. Alle de muligheder, der åbenlyst er omkring os, og alle de muligheder, som beboerne nu på egen hånd eller i fællesskab får øje på, siger Hannah Louise Dahl.

Den nye IBG skærm

Nyt design med sammenhæng til IBG appen, intuitiv navigation, større tilpasningsmuligheder og forbedret tilgængelighed er bare nogle af de forbedringer, den nye IBG skærm byder på. Den nye skærm er baseret på nuværende IBG funktionalitet, så borgere og medarbejdere kan føle sig trygge ved at tage den i brug.

Den nye IBG skærm rulles ud fra efteråret 2023.

Kontakt IBG for at høre mere om mulighederne på
tlf: 36150520
info@proreact.dk

www.borgerguide.dk

KONTAKT

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND

sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam

Ved spørgsmål om medlemskab, kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam

Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning

Gratis rådgivning om job og karriere for forbundets medlemmer hver mandag 14-17. Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE

Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

FORRETNINGSUDVALGET

Forbundsformand

Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand

Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand

Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer

Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT

Presseansvarlig

Niels Søndergaard
nis@sl.dk / mobil: 2369 1899

Enhedsleder for Kommunikation

Marie Dissing Sandahl
mds@sl.dk / mobil: 2887 6895

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING

p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 10-15.

PENSIONSKASSEN

pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20, fredag 9-15.

KALENDER

MIDT- OG VESTJYLLAND

Julefrokost i seniorudvalget

Torsdag 23. november kl. 11
Kredskontoret, Birk Center Park 4, Herning

Anne Helene Jensen fra Vildbjerg fortæller om sin sygdomsperiode og genoptræning, om, hvordan hun kom i gang med at gå sine lange ture i Jylland og på øerne – og om de personer, hun har mødt på sin vej. Efter julefrokosten spilles der pakkespil – medbring selv en pakke til ca. 20 kr. Pris for arrangementet er 200 kr. – og det er kun for medlemmer. Tilmelding på vestjylland.sl.dk eller tlf. 7248 6100

Medlemsmøde med Christian Ebbe

Torsdag 7. december kl. 16.30-19

Tinghallen, Tingvej 20, Viborg – eller streaming

Få indblik i det socialpædagogiske arbejde på Kofoedsminde – kom med ind bag det høje hegn og de lukkede døre. Tilmeld dig på vestjylland.sl.dk senest 23. november, og giv besked, om du deltager fysisk eller online. Der serveres kage, kaffe og te.

MIDTSJÆLLAND

Foredrag for seniorer om

'Matador og modernitet'

Onsdag 15. november kl. 13:30-16

Kredskontoret, Jættevej 50, 1., Ringsted

Sognepræst i Hellig Kors Kirke Andreas Christensen holder foredrag om 'Matador og modernitet' – en fortælling om danskernes vej ind i modernitet og Matadors kulturelle betydning. Foredraget er gratis. Tilmelding senest 10. november på tlf. 7248 6550 eller sl.dk/midtsjælland

NORDSJÆLLAND

Julebio-tur

Søndag 26. november kl. 10.30-12.30

Slangerup Biograf, Brobæksgade 4, Slangerup

Traditionen tro inviterer vi til gratis julefilm for dig og din familie sammen med kreds Storkøbenhavn.

Vi håber, I vil støtte op om en hyggelig tur i biografen, hvor julemanden uddeler popcorn til børnene. Læs mere og tilmeld dig senest 20. november på sl.dk/nordsjælland

Julefrokost for familieplejere

Onsdag 6. december kl. 11-14

Kredskontoret, Roskildevej 10B, Hillerød

Julefrokost for dig som familieplejer med bankospil, så kom og se, om ikke du kan vinde en af de gode præmier. Tilmelding senest 30. november på sl.dk/nordsjælland

Julebanko

Torsdag 7. december kl. 16-18

Kredskontoret, Roskildevej 10B, Hillerød

Vi holder julebanko for medlemmer og deres familie. Vi starter med gløgg, sodavand og æbleskiver. Arrangementet slutter af med tid til hygge og godteposer til børnene. Det er gratis at deltage, men tilmeld dig senest 4. december på sl.dk/nordsjælland

STORKØBENHAVN

Guidet rundvisning på

Davids Samling

Torsdag 16. november

Kronprinsessegade 30,

1306 København

Vi mødes uden for Davids Samling og går i samlet flok ind til rundvisningen. Efter besøget vil der være fælles frokost på Nyhavnskroen. Pris for medlemmer: 225 kr. Gæster: 370 kr. Du kan læse mere om tilmelding på sl.dk/storkøbenhavn under seniorudvalget.

Julefrokost for Seniorerne

Torsdag 7. december kl. 14

Kredskontoret, Lindevænget 19,

salen i stuen, Ballerup

Kom glad og i festligt humør, og smør sangstemmerne til lidt sang, larm og ballade. Måske du er den heldige, der vinder mandelgaven? Pris kr. 75,- som indbetales på konto 5332-244491. Tilmeldingsfrist 27. november. Læs mere på sl.dk/storkøbenhavn under Seniorudvalget.

STORSTRØM

Seniorsektionen afholder

juletræsfest

Fredag 24. november kl. 16-19

Hollænderhaven, Fuglebakken 3, Vordingborg

Nissebanden underholder – og der serveres kaffe/te og æbleskiver samt frugt og sodavand til børnene. De voksne kan købe drikkevarer. Vi slutter festen med pølser med brød og godteposer til børnene. Pris: 100 kr. pr. voksen. Tilmeld dig, og skriv, hvor mange I er, til else@netkarlsson.dk eller sms 2164 9540 senest 17. november.

SYDJYLLAND

Julefrokost for Seniorerne

Onsdag 6. december kl. 13-17

Toppers Shop27B, Klostergade 27B, Kolding

Kreds Sydjyllands Senior sektion afholder julefrokost for Seniorerne. Der vil være gammeldags julefrokost og hyggelig julebaggrundsmusik. Pris 125 kr., der betales ved tilmelding via MobilePay 232086 senest 27. november.

ØSTJYLLAND

Juletræsfest

Lørdag 2. december kl. 13-16

Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3,

1. sal, Aarhus C

Tilmeldingsfrist torsdag 9. november på kredsens hjemmeside – oestjylland.sl.dk

Medlemsmøde med Christian Ebbe

Torsdag 7. december kl. 16.30-19

Tinghallen, Tingvej 20, Viborg

– eller streaming

Få indblik i det socialpædagogiske arbejde på Kofoedsminde – kom med ind bag det høje hegn og de lukkede døre. Tilmeld dig på oestjylland.sl.dk senest 23. november, og giv besked, om du deltager fysisk eller online. Der serveres kage, kaffe og te.

Planner4You

GRATIS

OPSTARTSMØDE
OG SUPPORT

fra **7949** kr om året

FMK · JOURNAL · TRIVSELSVURDERING · FILLAGRING · BOOKING
MØDEPLAN · BESKEDSYSTEM · OPSLAGSTAVLE · KALENDER · KARTOTEK

Se alle rabatterne på pluskort.dk

PlusBil.

Uanset om bilen trænger til nye dæk, et olieskift eller noget helt tredje, så køр forbi et af de mange dæk- og autoværksteder.

10%

SUPER DAEK
Autoværksted

PlusHotel.

Byder på mange oplevelser - lige fra storby-oplevelser i f.eks. København, Aarhus, Aalborg eller Odense til naturoplevelser og gourmetophold.

20%

Comwell
HOTELS

PlusFeriebolig.

Lej alt fra villaer med egen pool i sydens sol til skønne danske sommerhuse med havudsigt hos NOVASOL.

10%

NOVASOL

PlusMobil.

Mobiltelefoni til en superskarp pris til hele familien! Se abonnementerne på pluskort.dk/rabat/alkamobil

Særpris

alka mobil

PlusHave.

Efterår i Tivoli er en eventyrlig tid i den gamle Have i hjertet af København. I Tivoli er du garanteret timevis af hygge.

Særpris
TIVOLI

PlusTaxi.

Få 10% rabat på alle taxiture, når du bruger Dantaxi-appen. Det er både nemt og hurtigt - og så har du altid næsten 2.000 taxier direkte i lommen.

10%

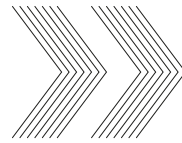
T Dantaxi

SOCIALPÆDAGOGERNE **PlusKort.**

Scan QR-koden og få dit PlusKort og alle rabatterne på mobilen med det samme.

Der tages forbehold for trykfej og ændrede rabattalere. Læs vilkår og betingelser for rabattalere på pluskort.dk

Sygdom kostede mig mit drømmejob

TEKST ULLA ABILDTRUP /// FOTO RICKY JOHN MOLLOY

Hvad er din baggrund?

Jeg er uddannet pædagog i 2015 og har arbejdet på flere botilbud for mennesker med udviklingshæmning, autisme og fysiske og psykiske funktionsnedsettelse. I september 2021 fik jeg mit drømmejob i bofællesskabet Langebjerg i Nærum for unge over 18 år med særlige behov og diagnoser, bl.a. inden for autismespektret.

Hvordan opstod din sygdom?

I november 2021 begyndte jeg at lide af svimmelhed. Lægerne troede, at det var løse øresten, men min fornemmelse var, at jeg fejlede noget andet. Svimmelheden er værst, når jeg er i ro og fx sidder i sofaen eller skal sove. Den kan forsvinde helt, og det sker typisk, når jeg kører bil, tog, bus eller på cykel, men vender så forstærket tilbage, når køreturen er slut. Så sejler det rundt for mig.

Hvorfor mistede du drømmejobbet?

Efter nogle måneders sygemelding prøvede jeg at vende tilbage til arbejdet på nedsat tid. I begyndelsen fik jeg mest praktiske opgaver som fx at tømme opvaskemaskinen. Senere fik jeg mere med beboerne at gøre. Men nogle dage var jeg så svimmel, at jeg ikke engang kunne gennemføre og koncentrere mig om en samtale med en beboer. Jeg forstår godt, at lederen var nødt til at afskedige mig, selvom jeg var virkelig ked af det. I august 2022 fik jeg endelig den rigtige diagnose: Mal de Débarquement Syndrome. En sygdom, der giver udfordringer med søvsyge, svimmelhed, balancen, nakkesmerter, hjernetræthed, støj- og lysfølsomhed samt problemer med korttidshukommelsen.

Julie Lund Christensen
37 år

2022
Sygemeldt og i arbejdsprøvning på dagcentret ved plejehjemmet Strandhøj i Espergærde

2021
Bofællesskabet Langebjerg i Nærum

2021
Vikarbureauet Altid Vikar

2019
Botilbuddet Grøndalsvænge

2017
Bostedet Chr. X's Allé

2017
Vikarbureauet Personalegruppen

2016
Helbredstilbuddet Bank-Mikkelsens Vej

2015
Botilbud Ebberød

2015
Uddannet pædagog

Hvordan kom du videre?

I december 2022 kom jeg i arbejdsprøvning på plejehjemmet Strandhøj i dagcentret tre dage om ugen i ca. ti timer i alt. Her bruger jeg min socialpædagogiske baggrund til relationsdannelse med borgerne, som har demens i forskellige grader. Jeg har fx udviklet et vendespil, som består af brikker i stor størrelse med billeder af fx en skjorte eller en ælling. Jeg spiller også selv med, fordi min korttidshukommelse er blevet svækket af lidelsen, så vi laver faktisk hjernetræning sammen. For nylig er jeg også begyndt at lave wellness med borgerne, hvor de får hver deres balje med lunkent vand til hænderne, og jeg tilbyder dem blid håndmassage og neglelak, hvis de ønsker det. For nogle er det en dejlig stimulation af sanserne, for mange med demens lider af stor uro i kroppen. Andre nyder bare at sidde i ro med lukkede øjne. Det betyder meget, at jeg stadig kan bruge min faglighed i det omfang, jeg magter det.

Hvor ligger udfordringerne?

Det har været en kæmpe livsforandring for mig at gå fra en hverdag med drømmejobbet til min nuværende situation, hvor jeg ikke ved, hvad fremtiden bringer. Foreløbig håber jeg på en afklaring af min jobsituation i efteråret. Mit største ønske er et fleksjob på dagcentret, hvor jeg har knyttet bånd til mange beboere.

Hvad er dit råd til andre?

Jeg har søgt viden og netværk på nettet og har ad den vej fundet hjælp og støtte, indtil jeg fik den rette diagnose. Mine tidligere kolleger har også været gode til at sende hilsener, det har jeg sat stor pris på. ×

Socialpædagog Sygemeldt og i arbejdsprøvning

Julie Lund Christensen blev afskediget fra sit drømmejob, da hun blev ramt af en sjælden neurologisk sygdom. Nu håber hun på fleksjob på et dagcenter for borgere med demens.

Job- og karriererådgivningen tilbyder gode råd og sparring til dig, der overvejer at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på 7248 6060
eller bestil tid til en samtale på 7248 6000

FOTO: RIKKE RHEIN-KNUDSEN

Angelika Due Sørensen er socialpædagog på Geelsgårdskolen, hvor hun bruger hænderne og den døvblinde-pædagogiske tilgang til at give børnene tryghed og selvtillid.

Mit faglige fokus

JEG ER DØVBLINDE BØRNS TALERØR TIL OMVERDENEN

Hvad er dit faglige fokus?

Grundstenen i mit pædagogiske arbejde er den døvblinde-pædagogiske tilgang. Jeg er primærpædagog for to børn, der begge har en hjerneskade, er sansesensible og mangler en af deres fjernsanser. Børnene har ikke udviklet talesprog, så det er min opgave at introducere hænderne som kommunikationsmiddel og det fælles tredje til at opleve noget sammen.

Hvorfor er det et vigtigt fokus at have?

Det er vigtigt for at give børnene en forståelse af, at de kan føle sig trygge, set og hørt og få livskvalitet, men også at de kan noget selv. Jeg giver dem strategier til at udforske verden og til at tilegne sig informationer. Det er vigtigt, for vi vil gerne undgå, at de bliver isolerede, og det er der en risiko for, når man mangler en fjernsans.

Hvilke redskaber kan du ikke undvære i dit arbejde?

Videoanalyser spiller en stor rolle i samarbejdet med mine kolleger. De kommunikative udspil hos børnene kan være så små, så tit ser vi dem ikke, når vi sidder over for barnet. Når vi filmer, får vi øje på alt muligt bagefter, så det er et megavigtigt redskab.

Læs det fulde interview på sl.dk/fagligtfokus

Hørt!

Når mit faglige råderum indskrænkes, og der samtidig kræves mere og mere af mig, så bliver jeg omsorgstræt, nedslidt og stresset! Jeg kan yde mere og bedre, men det område, jeg arbejder med, underfinansieres og underprioriteres.

Derudover siger demografien (og min faglige erfaring), at borgerne, vi arbejder for, både bliver ældre og mere komplekse – det kræver en højt specialiseret faglighed. Den har jeg – lad mig nu bruge den!

— **Socialpædagog Nanna Andresen Egidiussen**
i debatindlæg i Nordjyske

Eftertanke

Vi bruger enormt mange timer af vores liv på arbejde, så hvis vi er lukkede og ikke giver noget af os selv, så kan det være svært for borgerne at betro sig til os. De vil helt vildt gerne lære os at kende.

Mange af borgerne ønsker jo at opleve det, som alle andre oplever. Fx blev jeg gift i foråret, og det delte jeg med dem, fordi det er vigtigt i mit liv, og det, synes de, er spændende. Det kræver så lidt af mig at gøre en så stor forskel for andre.

— **Anita Engbirk Strange Grud**, socialpædagog og TR
Bofællesskaberne Kærsangervej i Viborg – i Viborg Stifts Folkeblad

